

Onderwerp Vaststelling jaarrekening en jaarverslag 2018	
Nummer	2019/261546
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Jelsma, N.
Telefoonnummer	023-5113212
Email	njelsma@haarlem.nl
Kernboodschap	Met het vaststellen van de Jaarrekening 2018 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beleid over 2018. In het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte prestaties.
Behandelaar voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering. De <i>Gebiedsverslagen 2018</i> worden ter informatie aangeboden.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 2 april 2019	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. Het college besluit voorts: 2. de <i>Gebiedsverslagen 2018</i> vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,

<p>Besluit Raad d.d. .... (wordt ingevuld door de griffie)</p>	<p>De raad der gemeente Haarlem,</p> <p>Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vast te stellen de Jaarrekening 2018 en: <ul style="list-style-type: none"> • de lasten te bepalen op € 571.911.000 (exploitatie € 539.092.000 en reserves € 32.819.000); • de baten te bepalen op € 572.438.000 (exploitatie € 542.683.000 en reserves € 29.755.000). 2. Kostenoverschrijdingen betreffende lasten 2018 die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd, alsnog te autoriseren. Een specificatie van deze lasten (categorie 3), is opgenomen in hoofdstuk 4.6 Kadernota rechtmatigheid. 3. In te stemmen met de in hoofdstuk 4.7 van het jaarverslag opgenomen bijlage Single information/Single audit (SiSa) en de toelichting daarop. De SiSa-bijlage wordt na vaststelling van het jaarverslag door de raad aangeboden aan de staatssecretaris van BZK. 4. Vast te stellen het Jaarverslag 2018. <p>de griffier, de voorzitter,</p>
--	--

1. Inleiding

Jaarlijks legt het college het jaarverslag en de jaarrekening ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. De opzet van de jaarrekening en het jaarverslag zijn ten opzichte van 2017 ongewijzigd gebleven.

De jaarrekening van 2018 is ook digitaal beschikbaar als PDF (www.haarlem.nl/jaarverslag). In de digitale versie is met name extra informatie te vinden over de financiën.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

Besluit:

1. Vast te stellen de Jaarrekening 2018 en:
  - de lasten te bepalen op € 571.911.000 (exploitatie € 539.092.000 en reserves € 32.819.000);
  - de baten te bepalen op € 572.438.000 (exploitatie € 542.683.000 en reserves € 29.755.000).
2. Kostenoverschrijdingen betreffende lasten 2018 die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd, alsnog te autoriseren. Een specificatie van deze lasten (categorie 3), is opgenomen in hoofdstuk 4.6 Kadernota rechtmatigheid.
3. In te stemmen met de in hoofdstuk 4.7 van het jaarverslag opgenomen bijlage Single information/Single audit (SiSa) en de toelichting daarop. De SiSa-bijlage wordt na vaststelling van het jaarverslag door de raad aangeboden aan de staatssecretaris van BZK.
4. Vast te stellen het Jaarverslag 2018.

3. Beoogd resultaat

Met het vaststellen van de Jaarrekening 2018 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beleid over 2018. In het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte prestaties. Om resultaatgericht op hoofdlijnen te kunnen sturen, kaders te stellen en verantwoording af te leggen zijn door de raad zeven programma's vastgesteld. Voor elk programma wordt in de begroting en het jaarverslag expliciet aangegeven welk maatschappelijk effect (of: wat is onze missie?) wordt nagestreefd met het programma. De programma's zijn onderverdeeld in meerdere beleidsvelden, waarbinnen de doelstellingen en prestaties zijn benoemd. De presentatie van de programma's beoogt de discussie over output (prestaties) en outcome (doelen) – en de koppeling daartussen - te stimuleren. Om deze discussie beter te stroomlijnen worden in de programmaverantwoording steeds drie vaste vragen beantwoord:

1. Wat hebben we bereikt in 2018? / Wat hebben we niet bereikt in 2018?

2. Wat hebben we daarvoor gedaan in 2018?

3. Wat heeft het gekost in 2018?

Daarmee wordt niet alleen duidelijk wat er in 2018 gerealiseerd is, maar ook welke doelen en prestaties niet (volledig) zijn gehaald. Resumerend moet daaruit blijken of de gemeente nog steeds op koers ligt in het realiseren van haar doelen en prestaties, of dat bijsturing noodzakelijk is. Op die manier genereren jaarrekening en –verslag ook weer input voor de kadernota, waarmee de planning- & controlcyclus rond is.

4. Argumenten

1. Wijziging primaire begroting

Gedurende het begrotingsjaar zijn er diverse wijzigingen aangebracht in de oorspronkelijke begroting. Deze zijn gemeld en geraamd in de Kadernota 2018, de bestuursrapportage en de decemberrapportage. De opbouw van het saldo is in onderstaande tabel samengevat:

Opbouw begrotingssaldo 2018

Programmabegroting 2018 (uitkomst meerjarenraming) -2.470 v

Aanvullende voorstellen Programmabegroting 2018-2022	1.089 n
Bestuursrapportage 2017	1.381 n
	<hr/>
	0 n

Saldo meerjarenraming na verwerking genomen raadsbesluiten 0 n

Bestemming rekeningresultaat 2017	-651 v
Financiële voortgangsrapportage 2018	1.588 n
Actualisatie investeringsplan	-804 v
Hogere lasten cluster sociaal	760 n
Hogere lasten cluster fysiek	1.100 n
Hogere lasten cluster burger en bestuur	560 n
Mutaties Kadernota 2018	<hr/>
	2.553 n
Begrotingsuitkomst na Kadernota 2018	<hr/>
	2.553 n

Mutaties Bestuursrapportage 2018	-1.589 v
Begrotingsuitkomst na Bestuursrapportage 2018	<hr/>
	964 n

Mutaties Decemberrapportage 2018	3.904 n
Begrotingsuitkomst na Decemberrapportage 2018	<hr/>
	4.868 n

---

2. Vergroten zicht op financiën

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt wordt de begroting diverse malen per jaar bijgesteld. De laatste bijstelling heeft plaatsgevonden in de decemberrapportage. Het onderstaande overzicht laat de belangrijkste financiële afwijkingen zien van de Jaarrekening 2018 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2018.

Analyse definitieve begroting - rekening

Begrotingssaldo na wijzigingen 2018		4.868	n
Afwijkingen realisatie 2018			
Onderwijs en sport	In de begroting ontbreekt een deel van de Rijksbijdrage en de bijdragen vanuit gemeenten voor regionale taken leerplicht. Het betreft structurele bijdragen die vanaf 2019 in de begroting worden opgenomen.	-670	v
Onderwijs en sport	Schikking met schoolbesturen bijzonder onderwijs over langdurig verschil over overschrijdingsregeling.	630	n
Sociale basis	Onderbesteding op het budget van sociaal programma Statushouders door vertraging op kosten voor maatschappelijke oriëntatie en programmakosten. De verschuiving van activiteiten naar 2019 wordt meegenomen in de bestemming van het rekeningresultaat.	-440	v
Voorzieningen jeugd	Incidenteel voordeel op budget CJG door overheveling lasten peuterspeelzalen naar regeling Onderwijs Achterstanden en bijbehorende rijksbijdrage.	-700	v
Duurzame stedelijke vernieuwing	Vertraging op programma's Zonemanagers en Groei van Haarlem door gebrek aan capaciteit om studies uit te voeren. De verschuiving van activiteiten wordt opgenomen in de bestemming van het rekeningresultaat.	-418	v
Economie, toerisme en cultuur	Vervangingsinvesteringen van De Toneelschuur zijn hoger dan begroot door verwachting dat bepaalde investeringen geactiveerd konden worden.	300	n
Openbare ruimte en mobiliteit	Vertraging op uitvoering van onderhoudswerken veroorzaakt door capaciteitsgebrek en intensieve inspraakprocessen	-1.118	v
Parkeren	Hogere parkeerbaten door toename aantal bezoekers en betaald parkeren op zondag. Daarnaast lagere lasten voor straatparkeren en handhaving door onderbezetting.	-804	v
Overige beheertaken	Onvoorziene zaken vastgoedbeheer als storingsmeldingen en ruimen asbest diverse	558	n

	locaties.		
Dienstverlening	Minder ambtelijke inzet en inhuur basisadministraties	-506	v
Algemene dekkingsmiddelen	Baten algemene uitkering hoger dan begroot door een aantal doeluitkeringen vanuit de decembercirculaire. Deze worden opgenomen in de bestemming van het rekeningresultaat.	-2.032	v
Algemene dekkingsmiddelen	Voordelige verrekeningen van uitkeringen en WOZ-waarden uit 2016/2017.	-521	v
Overhead	Huisvestingskosten zijn hoger dan begroot wegens de verwachting dat bepaalde onderhoudswerkzaamheden geactiveerd konden worden. Daarnaast zijn de beveiligingskosten hoger dan gepland.	542	n
Overhead	Minder activeerbare uren door vast personeel waardoor lagere dekking overhead. De overschrijding wordt verklaard doordat medewerkers van de projectorganisatie minder productieve uren gemaakt hebben en een deel op onderhoudswerkzaamheden hebben gewerkt waarvoor geen dekking overhead wordt gegenereerd.	1.094	n
Overige mutaties	Diverse afwijkingen kleiner dan € 500.000.	-1.310	v
Rekeningsaldo 2018		-527	v

Het resultaat van 2018 pakt € 5,5 miljoen gunstiger uit dan in de decemberrapportage was voorspeld en komt uit op een voordelig resultaat van € 0,5 mln. Voor een deel heeft dit te maken met extra gelden die in de decembercirculaire beschikbaar zijn gesteld. Deze gelden konden uiteraard niet meer besteed worden in het jaar 2018. In de bestemmingsvoorstellen van het jaarrekeningresultaat worden deze gelden als nog beschikbaar gesteld voor de beoogde bestedingsdoelen. Ook de onderbesteding bij middelen voor statushouders worden betrokken bij voorstellen voor het rekening resultaat, als ook de vertraging in het kunnen aantrekken van capaciteit voor zones en het programma groei van de stad.

Op hoofdlijnen worden er nadelen gemeld bij onderwijshuisvesting. Dit in verband met een schikkingsvoorstel ad € 0,6 mln. met het bijzonder onderwijs na een gerechtelijke uitspraak om er samen uit te komen. Voor maatschappelijke opvang is € 1 mln. meer nodig vanwege groeiende vraag. Aan huisvesting en vastgoedbeheer is voornamelijk vanwege calamiteiten meer uitgegeven, zoals aan beveiligingskosten en saneren van asbest. En de kosten voor vervangingsinvesteringen van de Toneelschuur zijn hoger door de verwachting dat deze geactiveerd konden worden. Bij overhead is

minder dekking ontvangen van ruim € 1 mln. doordat er minder uren op investeringsprojecten zijn geschreven, deels door minder productieve uren en deels door meer uren te schrijven op de exploitatie.

Er zijn voordelen gerealiseerd doordat bij onderwijs rijksbijdragen nog niet begroot waren ad € 0,7 mln. Er incidenteel lasten van de peuterspeelzalen gedekt konden worden door een rijksbijdrage ad € 0,7 mln. In de openbare ruimte kon vooral door tekort aan capaciteit minder worden gerealiseerd ad € 1,1 mln. Voor dienstverlening is € 0,5 mln. minder capaciteit ingezet voor basisadministraties. Door meer bezoekers zijn meer parkeerbaten gerealiseerd ad € 0,8 mln. en de algemene uitkering was hoger dan geraamd, als gevolg van nabetalingen voor de jaren 2016 en 2017 ad € 0,5 mln.

3. Realisatie doelen

In de Programmabegroting 2018-2022 zijn 51 doelen geformuleerd en 147 prestaties om deze doelen te bereiken. Voor zowel de doelen als de prestaties is nagegaan in hoeverre deze in 2018 zijn bereikt.

Van alle benoemde doelen is 45% volledig gerealiseerd, 31% grotendeels gerealiseerd, 24% gedeeltelijk gerealiseerd en 0% niet gerealiseerd.

Van alle prestaties is 53% volledig gerealiseerd, 32% grotendeels gerealiseerd, 12% gedeeltelijk gerealiseerd en 3% niet gerealiseerd.

4. Bestemming rekeningresultaat

Conform de bestendige gedragslijn wordt de bestemming van het rekeningresultaat besproken bij de kadernota. Om tot bestemming van het resultaat over te gaan dient de algemene reserve voor voldoende weerstandscapaciteit te zorgen. De ratio weerstandsvermogen bedraagt 2,3 en is hiermee uitstekend. Het beschikbare weerstandsvermogen van de gemeente geeft aan dat er nog enige flexibiliteit is om mogelijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het weerstandsvermogen onvoldoende wordt. Bij de bestemming van het resultaat van € 527.000 zal voor € 1.611.000 voorstellen worden opgenomen voor niet bestede middelen 2018. In paragraaf 1.4 van het Jaarverslag en Jaarrekening 2018 wordt hier nader op ingegaan.

5. Risico's en kanttekeningen

Niet van toepassing

6. Uitvoering

- 6 en 13 juni 2019 behandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2018 in commissies
- 27 juni 2019 raadsbehandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2018
- 15 juli 2019 uiterste datum aanlevering Jaarverslag en Jaarrekening 2018 en verklaring accountant aan provincie

7. Bijlagen

- Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2018
- Bijlagen bij Jaarverslag en de Jaarrekening 2018
- Overzicht financiële risico's groter dan € 50.000